

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Ο Τριμερής Κανόνας (Tīpiṭaka)

Ο Κανόνας των Ομιλιών (Sutta Piṭaka)

4. Η συλλογή των αριθμημένων ομιλιών (4. Aṅguttara Nikāya)

02. Το βιβλίο των δύο (02. Dukanipāṭapāḷi)

1. Η πρώτη πεντηκοντάδα (1. Paṭhamapaññāsakaṃ)

[AN 2.1-2.51, PTS 1.47.1-1.76.1]

PaliVerse

4. Η συλλογή των αριθμημένων ομιλιών

02. Το βιβλίο των δύο

Τιμή στον Ευλογημένο, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο

Η συλλογή των αριθμημένων ομιλιών

Το βιβλίο των δύο

1. Η πρώτη πεντηκοντάδα

1. Το κεφάλαιο για τις τιμωρίες

1. Η ομιλία για το σφάλμα

1. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Εκεί ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Μοναχοί». «Σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Αυτά τα δύο, μοναχοί, είναι τα σφάλματα. Ποια δύο; Το σφάλμα σχετικό με την παρούσα ζωή και το σφάλμα που αφορά τη μελλοντική ζωή. Και ποιο είναι, μοναχοί, το σφάλμα σχετικό με την παρούσα ζωή; Εδώ, μοναχοί, κάποιος βλέπει τους βασιλιάδες να πιάνουν έναν κλέφτη, έναν κακοποιό, και να του επιβάλλουν διάφορα βασανιστήρια· τον μαστιγώνουν με μαστίγια, τον χτυπούν με βέργες, τον χτυπούν με ρόπαλα, του κόβουν το χέρι, του κόβουν το πόδι, του κόβουν χέρια και πόδια, του κόβουν το αυτί, του κόβουν τη μύτη, του κόβουν αυτιά και μύτη, του κάνουν το βασανιστήριο του καυτού χυλού, του κάνουν το βασανιστήριο του κοχυλιού, του κάνουν το βασανιστήριο του στόματος του Ράχου, του κάνουν το βασανιστήριο του φλεγόμενου στεφανιού, του κάνουν το βασανιστήριο του φλεγόμενου χεριού, του κάνουν το βασανιστήριο των λωρίδων χόρτου, του κάνουν το βασανιστήριο του φλοιώδους ενδύματος, του κάνουν το βασανιστήριο της αντιλόπης, του κάνουν το βασανιστήριο του αγκιστριού κρέατος, του κάνουν το βασανιστήριο του νομίσματος, του κάνουν το βασανιστήριο του καυστικού τριψίματος, του κάνουν το βασανιστήριο του περιστρεφόμενου πασσάλου, του κάνουν το βασανιστήριο του αχυρένιου καθίσματος, τον περιχύνουν με καυτό λάδι, τον δίνουν στα σκυλιά να τον φάνε, τον καρφώνουν ζωντανό σε παλούκι, του κόβουν το κεφάλι με σπαθί.

«Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Εξαιτίας τέτοιων κακών πράξεων οι βασιλιάδες πιάνουν έναν κλέφτη, έναν κακοποιό, και του επιβάλλουν διάφορα βασανιστήρια· τον μαστιγώνουν με μαστίγια, τον χτυπούν με βέργες, τον χτυπούν με ρόπαλα, του κόβουν το χέρι, του κόβουν το πόδι, του κόβουν χέρια και πόδια, του κόβουν το αυτί, του κόβουν τη μύτη, του κόβουν αυτιά και μύτη, του κάνουν το βασανιστήριο του καυτού χυλού, του κάνουν το βασανιστήριο του κοχυλιού, του κάνουν το βασανιστήριο του στόματος του Ράχου, του κάνουν το βασανιστήριο του φλεγόμενου στεφανιού, του κάνουν το βασανιστήριο του φλεγόμενου χεριού, του κάνουν το

βασανιστήριο των λωρίδων χόρτου, του κάνουν το βασανιστήριο του φλοιώδους ενδύματος, του κάνουν το βασανιστήριο της αντιλόπης, του κάνουν το βασανιστήριο του αγκιστρίου κρέατος, του κάνουν το βασανιστήριο του νομίσματος, του κάνουν το βασανιστήριο του καυστικού τριψίματος, του κάνουν το βασανιστήριο του περιστρεφόμενου πασσάλου, του κάνουν το βασανιστήριο του αχυρένιου καθίσματος, τον περιχύνουν με καυτό λάδι, τον δίνουν στα σκυλιά να τον φάνε, τον καρφώνουν ζωντανό σε παλούκι, του κόβουν το κεφάλι με σπαθί. Αν κι εγώ έκανα μια τέτοια κακόβουλη πράξη, κι εμένα οι βασιλιάδες θα με έπιαναν και θα μου επέβαλλαν τέτοια διάφορα βασανιστήρια· θα με μαστίγωναν με μαστίγια... κ.λπ... θα μου έκοβαν το κεφάλι με σπαθί'. Αυτός φοβούμενος το σφάλμα σχετικό με την παρούσα ζωή δεν περιφέρεται αρπάζοντας την περιουσία των άλλων. Αυτό ονομάζεται, μοναχοί, το σφάλμα σχετικό με την παρούσα ζωή.

«Και ποιο είναι, μοναχοί, το σφάλμα που αφορά τη μελλοντική ζωή; Εδώ, μοναχοί, κάποιος σκέφτεται έτσι - 'Η κακή σωματική συμπεριφορά έχει κακό, οδυνηρό επακόλουθο στη μελλοντική ζωή, η κακή λεκτική συμπεριφορά έχει κακό, οδυνηρό επακόλουθο στη μελλοντική ζωή, η κακή νοητική συμπεριφορά έχει κακό, οδυνηρό επακόλουθο στη μελλοντική ζωή. Αν εγώ συμπεριφερόμουν με κακή σωματική συμπεριφορά, συμπεριφερόμουν με κακή λεκτική συμπεριφορά, συμπεριφερόμουν με κακή νοητική συμπεριφορά. Τι θα με εμπόδιζε με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθώ στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση;' Αυτός φοβούμενος το σφάλμα που αφορά τη μελλοντική ζωή, εγκαταλείποντας την κακή σωματική συμπεριφορά αναπτύσσει την καλή σωματική συμπεριφορά, εγκαταλείποντας την κακή λεκτική συμπεριφορά αναπτύσσει την καλή λεκτική συμπεριφορά, εγκαταλείποντας την κακή νοητική συμπεριφορά αναπτύσσει την καλή νοητική συμπεριφορά, διατηρεί τον εαυτό του αγνό. Αυτό ονομάζεται, μοναχοί, το σφάλμα που αφορά τη μελλοντική ζωή. «Αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα δύο σφάλματα. Γι' αυτό, μοναχοί, πρέπει να εξασκείστε έτσι - 'Θα φοβόμαστε το σφάλμα σχετικό με την παρούσα ζωή, θα φοβόμαστε το σφάλμα που αφορά τη μελλοντική ζωή, θα είμαστε αυτοί που φοβούνται το σφάλμα, αυτοί που βλέπουν τον κίνδυνο στο σφάλμα'. Έτσι πρέπει να εξασκείστε, μοναχοί. Για αυτούς που φοβούνται το σφάλμα, μοναχοί, για αυτούς που βλέπουν τον κίνδυνο στο σφάλμα, αυτό αναμένεται, ότι θα απελευθερωθούν από όλα τα σφάλματα». Πρώτο.

2. Η ομιλία για την επίμονη προσπάθεια

2. «Αυτές οι δύο, μοναχοί, είναι οι επίμονες προσπάθειες που είναι δύσκολο να αντέξει κανείς στον κόσμο. Ποια δύο; Η επίμονη προσπάθεια των λαϊκών που ζουν εντός οικίας για την παροχή των αναγκαίων ειδών χιτώνων, προσφερόμενης τροφής, καταλύματος και φαρμάκων για ασθενείς, και η επίμονη προσπάθεια αυτών που εγκατέλειψαν την οικογενειακή ζωή για την άστεγη ζωή ως αναχωρητές για σκοπό την παραίτηση από όλες τις προσκολλήσεις. Αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δύο επίμονες προσπάθειες που είναι δύσκολο να αντέξει κανείς στον κόσμο.

«Αυτή είναι η κορυφαία, μοναχοί, μεταξύ αυτών των δύο επίμονων προσπαθειών, δηλαδή η επίμονη προσπάθεια για σκοπό την παραίτηση από όλες τις προσκολλήσεις. Γι' αυτό, μοναχοί, πρέπει να εξασκείστε έτσι - 'Θα αγωνιστούμε με επίμονη προσπάθεια για σκοπό την παραίτηση από όλες τις προσκολλήσεις'. Έτσι πρέπει να εξασκείστε, μοναχοί». Δεύτερο.

3. Η ομιλία για αυτό που προκαλεί τύψη

3. «Αυτά τα δύο, μοναχοί, είναι φαινόμενα που προκαλούν τύψη. Ποιες δύο; Εδώ, μοναχοί, κάποιος έχει κάνει κακή σωματική συμπεριφορά, δεν έχει κάνει καλή σωματική συμπεριφορά· έχει κάνει κακή λεκτική συμπεριφορά· δεν έχει κάνει καλή λεκτική συμπεριφορά· έχει κάνει κακή νοητική συμπεριφορά, δεν έχει κάνει καλή νοητική συμπεριφορά. Αυτός βασανίζεται σκεπτόμενος 'έχω κάνει κακή σωματική συμπεριφορά', βασανίζεται σκεπτόμενος 'δεν έχω κάνει καλή σωματική συμπεριφορά'· βασανίζεται σκεπτόμενος 'έχω κάνει κακή λεκτική συμπεριφορά', βασανίζεται σκεπτόμενος 'δεν έχω κάνει καλή λεκτική συμπεριφορά'· βασανίζεται σκεπτόμενος 'έχω κάνει κακή νοητική συμπεριφορά', βασανίζεται σκεπτόμενος 'δεν έχω κάνει καλή νοητική συμπεριφορά'. Αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα δύο φαινόμενα που προκαλούν τύψη». Τρίτη.

4. Η ομιλία για αυτό που δεν προκαλεί τύψεις

4. «Αυτά τα δύο, μοναχοί, είναι φαινόμενα που δεν προκαλούν τύψεις. Ποιες δύο; Εδώ, μοναχοί, κάποιος έχει κάνει καλή σωματική συμπεριφορά, δεν έχει κάνει κακή σωματική συμπεριφορά· έχει κάνει καλή λεκτική συμπεριφορά, δεν έχει κάνει κακή λεκτική συμπεριφορά· έχει κάνει καλή νοητική συμπεριφορά, δεν έχει κάνει κακή νοητική συμπεριφορά. Αυτός δεν βασανίζεται σκεπτόμενος 'έχω κάνει καλή σωματική συμπεριφορά', δεν βασανίζεται σκεπτόμενος 'δεν έχω κάνει κακή σωματική συμπεριφορά'· δεν βασανίζεται σκεπτόμενος 'έχω κάνει καλή λεκτική συμπεριφορά', δεν βασανίζεται σκεπτόμενος 'δεν έχω κάνει κακή λεκτική συμπεριφορά'· δεν βασανίζεται σκεπτόμενος 'έχω κάνει καλή νοητική συμπεριφορά', δεν βασανίζεται σκεπτόμενος 'δεν έχω κάνει κακή νοητική συμπεριφορά'. Αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα δύο φαινόμενα που δεν προκαλούν τύψεις». Τέταρτο.

5. Η ομιλία για αυτό που έχει αναγνωριστεί

5. «Εγώ, μοναχοί, κατανόησα δύο φαινόμενα - τη μη ικανοποίηση στις καλές νοητικές καταστάσεις και την ανυποχωρησία στην επίμονη προσπάθεια. Ανυποχώρητος εγώ, μοναχοί, αγωνιζόμουν - «ας απομείνει μόνο δέρμα και τένοντες και οστά, ας ξεραθεί στο σώμα η σάρκα και το αίμα, αυτό που πρέπει να επιτευχθεί με ανδρική δύναμη, με ανδρική ενεργητικότητα, με ανδρική προσπάθεια, χωρίς να το επιτύχω δεν θα υπάρξει σταμάτημα της ενεργητικότητας». Σε μένα, μοναχοί, η ανώτατη φώτιση επιτεύχθηκε μέσω της επιμέλειας, η ανυπέρβλητη ελευθερία από τις δεσμεύσεις επιτεύχθηκε μέσω της επιμέλειας. Αν και εσείς, μοναχοί, αγωνιζόσασταν ανυποχώρητα - «ας απομείνει μόνο δέρμα και τένοντες και οστά, ας ξεραθεί στο σώμα η σάρκα και το αίμα, αυτό που πρέπει να επιτευχθεί με ανδρική δύναμη, με ανδρική ενεργητικότητα, με ανδρική προσπάθεια, χωρίς να το επιτύχω δεν θα υπάρξει σταμάτημα της ενεργητικότητας», και εσείς, μοναχοί, σε σύντομο χρονικό διάστημα - για τον σκοπό που οι γιοι καλών οικογενειών σωστά αναχωρούν από την οικογενειακή ζωή στην άστεγη ζωή, αυτό το ανυπέρβλητο - τον τελικό στόχο της άγιας ζωής, έχοντας οι ίδιοι κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση στην παρούσα ζωή, έχοντας επιτύχει, θα παραμείνετε. Γι' αυτό, μοναχοί, πρέπει να εξασκείστε έτσι - «θα αγωνιζόμαστε ανυποχώρητα. Ας απομείνει μόνο δέρμα και τένοντες και οστά, ας ξεραθεί στο σώμα η σάρκα και το αίμα, αυτό που πρέπει να

επιτευχθεί με ανδρική δύναμη, με ανδρική ενεργητικότητα, με ανδρική προσπάθεια, χωρίς να το επιτύχουμε δεν θα υπάρξει σταμάτημα της ενεργητικότητας». Έτσι πρέπει να εξασκείστε, μοναχοί». Πέμπτο.

6. Η ομιλία για τον νοητικό δεσμό

6. «Αυτά τα δύο, μοναχοί, είναι φαινόμενα. Ποιες δύο; Η παρατήρηση της απόλαυσης στα φαινόμενα που είναι υποκείμενα σε νοητικούς δεσμούς και η παρατήρηση της αποστασιοποίησης στα φαινόμενα που είναι υποκείμενα σε νοητικούς δεσμούς. Μοναχοί, αυτός που διαμένει παρατηρώντας την απόλαυση στα φαινόμενα που είναι υποκείμενα σε νοητικούς δεσμούς δεν εγκαταλείπει τη λαγνεία, δεν εγκαταλείπει το μίσος, δεν εγκαταλείπει την αυταπάτη. Χωρίς να εγκαταλείψει τη λαγνεία, χωρίς να εγκαταλείψει το μίσος, χωρίς να εγκαταλείψει την αυταπάτη, δεν απελευθερώνεται από τη γέννηση, από το γήρας, από τον θάνατο, από τις λύπες, από τους θρήνους, από τον πόνο, από τη δυσαρέσκεια, από το άγχος. Δεν απελευθερώνεται από τον υπαρξιακό πόνο, λέω.

«Μοναχοί, αυτός που διαμένει παρατηρώντας την αποστασιοποίηση στα φαινόμενα που είναι υποκείμενα σε νοητικούς δεσμούς εγκαταλείπει τη λαγνεία, εγκαταλείπει το μίσος, εγκαταλείπει την αυταπάτη. Έχοντας εγκαταλείψει τη λαγνεία, έχοντας εγκαταλείψει το μίσος, έχοντας εγκαταλείψει την αυταπάτη, απελευθερώνεται από τη γέννηση, από το γήρας, από τον θάνατο, από τις λύπες, από τους θρήνους, από τον πόνο, από τη δυσαρέσκεια, από το άγχος. Απελευθερώνεται από τον υπαρξιακό πόνο, λέω. Αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα δύο φαινόμενα». Έκτο.

7. Η ομιλία για το σκοτεινό

7. «Αυτά τα δύο, μοναχοί, είναι σκοτεινά φαινόμενα. Ποιες δύο; Η αδιαντροπιά και ο μη ηθικός φόβος. Αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα δύο σκοτεινά φαινόμενα». Έβδομη.

8. Η ομιλία για το φωτεινό

8. «Αυτά τα δύο, μοναχοί, είναι φωτεινά φαινόμενα. Ποιες δύο; Η ντροπή και ο ηθικός φόβος. Αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα δύο φωτεινά φαινόμενα». Όγδοη.

9. Η ομιλία για τη συμπεριφορά

9. «Αυτά τα δύο, μοναχοί, είναι φωτεινά φαινόμενα που προστατεύουν τον κόσμο. Ποιες δύο; Η ντροπή και ο ηθικός φόβος. Αν αυτά τα δύο φωτεινά φαινόμενα, μοναχοί, δεν προστάτευαν τον κόσμο, δεν θα αναγνωριζόταν εδώ η μητέρα ή η θεία από τη μητέρα ή η σύζυγος του θείου ή η σύζυγος του δασκάλου ή οι σύζυγοι των σεβαστών. Ο κόσμος θα περιέπιπτε σε ανάμειξη, όπως τα κατσίκια, τα κοτόπουλα και οι χοίροι, τα σκυλιά και τα τσακάλια. Επειδή όμως, μοναχοί, αυτά τα δύο φωτεινά φαινόμενα προστατεύουν τον κόσμο, για αυτό αναγνωρίζεται η μητέρα ή η θεία από τη μητέρα ή η σύζυγος του θείου ή η σύζυγος του δασκάλου ή οι σύζυγοι των σεβαστών». Ένατη.

10. Η ομιλία για την είσοδο στην απόσυρση κατά την βροχερή εποχή

10. «Αυτές οι δύο, μοναχοί, είναι οι είσοδοι στην απόσυρση κατά την βροχερή εποχή. Ποιες δύο; Η πρώτη περίοδος και η ύστερη περίοδος. Αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δύο είσοδοι στην απόσυρση κατά την βροχερή εποχή». Δέκατη.

Το κεφάλαιο της εκτέλεσης πράξεων, πρώτο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Σφάλματα, επίμονες προσπάθειες, δύο που προκαλούν τύψη, με το αναγνωρισμένο πέμπτο·

Και νοητικός δεσμός και σκοτεινό, φωτεινό, συμπεριφορά, με την είσοδο στην απόσυρση κατά την βροχερή εποχή το κεφάλαιο.

2. Το κεφάλαιο για τις νομικές υποθέσεις

11. «Αυτές οι δύο, μοναχοί, είναι δυνάμεις. Ποια δύο; Η δύναμη του αναστοχασμού και η δύναμη της διαλογιστικής ανάπτυξης. Και ποια είναι, μοναχοί, η δύναμη του αναστοχασμού; Εδώ, μοναχοί, κάποιος σκέφτεται έτσι - 'Η κακή σωματική συμπεριφορά έχει κακό επακόλουθο τόσο στην παρούσα ζωή όσο και στη μελλοντική ζωή, η κακή λεκτική συμπεριφορά έχει κακό επακόλουθο τόσο στην παρούσα ζωή όσο και στη μελλοντική ζωή, η κακή νοητική συμπεριφορά έχει κακό επακόλουθο τόσο στην παρούσα ζωή όσο και στη μελλοντική ζωή'. Αυτός, αφού αναλογιστεί έτσι, εγκαταλείποντας την κακή σωματική συμπεριφορά αναπτύσσει την καλή σωματική συμπεριφορά, εγκαταλείποντας την κακή λεκτική συμπεριφορά αναπτύσσει την καλή λεκτική συμπεριφορά, εγκαταλείποντας την κακή νοητική συμπεριφορά αναπτύσσει την καλή νοητική συμπεριφορά, διατηρεί τον εαυτό του αγνό. Αυτή ονομάζεται, μοναχοί, η δύναμη του αναστοχασμού.

«Και ποια είναι, μοναχοί, η δύναμη της διαλογιστικής ανάπτυξης; Εκεί, μοναχοί, αυτή η δύναμη της διαλογιστικής ανάπτυξης είναι η δύναμη αυτών που βρίσκονται σε εκπαίδευση. Διότι αυτός, μοναχοί, βασιζόμενος στη δύναμη αυτών που βρίσκονται σε εκπαίδευση εγκαταλείπει τη λαγνεία, εγκαταλείπει το μίσος, εγκαταλείπει την αυταπάτη. Έχοντας εγκαταλείψει τη λαγνεία, έχοντας εγκαταλείψει το μίσος, έχοντας εγκαταλείψει την αυταπάτη, ό,τι είναι φαύλο αυτό δεν το κάνει, ό,τι είναι κακό αυτό δεν το ακολουθεί. Αυτή ονομάζεται, μοναχοί, η δύναμη της διαλογιστικής ανάπτυξης. Αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δύο δυνάμεις».

12. «Αυτές οι δύο, μοναχοί, είναι δυνάμεις. Ποια δύο; Η δύναμη του αναστοχασμού και η δύναμη της διαλογιστικής ανάπτυξης. Και ποια είναι, μοναχοί, η δύναμη του αναστοχασμού; Εδώ, μοναχοί, κάποιος σκέφτεται έτσι - 'Η κακή σωματική συμπεριφορά έχει κακό επακόλουθο τόσο στην παρούσα ζωή όσο και στη μελλοντική ζωή, η κακή λεκτική συμπεριφορά έχει κακό επακόλουθο τόσο στην παρούσα ζωή όσο και στη μελλοντική ζωή, η κακή νοητική συμπεριφορά έχει κακό επακόλουθο τόσο στην παρούσα ζωή όσο και στη μελλοντική ζωή'. Αυτός, αφού αναλογιστεί έτσι, εγκαταλείποντας την κακή σωματική συμπεριφορά αναπτύσσει την καλή σωματική συμπεριφορά, εγκαταλείποντας την κακή λεκτική συμπεριφορά αναπτύσσει την καλή λεκτική συμπεριφορά, εγκαταλείποντας την κακή νοητική συμπεριφορά αναπτύσσει την καλή νοητική συμπεριφορά, διατηρεί τον εαυτό του αγνό. Αυτή ονομάζεται, μοναχοί, η δύναμη του αναστοχασμού.

«Και ποια είναι, μοναχοί, η δύναμη της διαλογιστικής ανάπτυξης; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση, αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της ενεργητικότητας...

αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αγαλλίασης... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της γαλήνης... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Αυτή ονομάζεται, μοναχοί, η δύναμη της διαλογιστικής ανάπτυξης. Αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δύο δυνάμεις».

13. «Αυτές οι δύο, μοναχοί, είναι δυνάμεις. Ποια δύο; Η δύναμη του αναστοχασμού και η δύναμη της διαλογιστικής ανάπτυξης. Και ποια είναι, μοναχοί, η δύναμη του αναστοχασμού; Εδώ, μοναχοί, κάποιος σκέφτεται έτσι - 'Η κακή σωματική συμπεριφορά έχει κακό επακόλουθο τόσο στην παρούσα ζωή όσο και στη μελλοντική ζωή, η κακή λεκτική συμπεριφορά έχει κακό επακόλουθο τόσο στην παρούσα ζωή όσο και στη μελλοντική ζωή, η κακή νοητική συμπεριφορά έχει κακό επακόλουθο τόσο στην παρούσα ζωή όσο και στη μελλοντική ζωή'. Αυτός, αφού αναλογιστεί έτσι, εγκαταλείποντας την κακή σωματική συμπεριφορά αναπτύσσει την καλή σωματική συμπεριφορά, εγκαταλείποντας την κακή λεκτική συμπεριφορά αναπτύσσει την καλή λεκτική συμπεριφορά, εγκαταλείποντας την κακή νοητική συμπεριφορά αναπτύσσει την καλή νοητική συμπεριφορά, διατηρεί τον εαυτό του αγνό. Αυτή ονομάζεται, μοναχοί, η δύναμη του αναστοχασμού.

«Και ποια είναι, μοναχοί, η δύναμη της διαλογιστικής ανάπτυξης; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός, αποστασιοποιημένος από τις ηδονές, αποστασιοποιημένος από τις φαύλες νοητικές καταστάσεις, έχοντας επιτύχει την πρώτη διαλογιστική έκσταση, που συνοδεύεται από λογισμό και συλλογισμό, με αγαλλίαση και ευτυχία που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση, διαμένει. Με τον κατευνασμό του λογισμού και του συλλογισμού, έχοντας επιτύχει τη δεύτερη διαλογιστική έκσταση, που χαρακτηρίζεται από εσωτερική ηρεμία και ενότητα του νου, χωρίς λογισμό και συλλογισμό, με αγαλλίαση και ευτυχία που γεννιούνται από την αυτοσυγκέντρωση, διαμένει. Με την απαλλαγή από την αγαλλίαση, παραμένει με αταραξία, μνήμων και με πλήρη επίγνωση, και βιώνει σωματική ευτυχία, αυτό που οι ευγενείς περιγράφουν ως - 'αυτός που έχει αταραξία και μνήμη, που διαμένει στην ευτυχία', έχοντας επιτύχει την τρίτη διαλογιστική έκσταση, διαμένει. Με την εγκατάλειψη της ευχαρίστησης και του πόνου, και με την προηγούμενη πάροδο της ευαρέσκειας και της δυσαρέσκειας, έχοντας επιτύχει την τέταρτη διαλογιστική έκσταση, που χαρακτηρίζεται από ούτε-δυσάρεστο-ούτε-ευχάριστο και την εξάγνιση της μνήμης λόγω της αταραξίας, διαμένει. Αυτή ονομάζεται, μοναχοί, η δύναμη της διαλογιστικής ανάπτυξης. Αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δύο δυνάμεις».

14. «Αυτές οι δύο, μοναχοί, είναι οι διδαχές της Διδασκαλίας του Τατχάγκατα. Ποιες δύο; Συνοπτικά και αναλυτικά. Αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δύο διδαχές της Διδασκαλίας του Τατχάγκατα».

15. «Σε όποια νομική υπόθεση, μοναχοί, ο μοναχός που έχει διαπράξει παράπτωμα και ο μοναχός κατήγορος δεν ανασκοπούν καλά ο καθένας τον εαυτό του, σε εκείνη τη νομική υπόθεση, μοναχοί, αναμένεται ότι θα οδηγήσει σε παράταση, σε σκληρότητα, σε αγριότητα, και οι μοναχοί δεν θα διαμένουν άνετα. Σε όποια όμως νομική υπόθεση, μοναχοί, ο μοναχός που έχει διαπράξει παράπτωμα και ο μοναχός κατήγορος ανασκοπούν καλά ο καθένας τον εαυτό του, σε εκείνη τη νομική υπόθεση, μοναχοί, αναμένεται ότι δεν θα οδηγήσει σε παράταση, σε σκληρότητα, σε αγριότητα, και οι μοναχοί θα διαμένουν άνετα.

«Και πώς, μοναχοί, ο μοναχός που έχει διαπράξει παράπτωμα ανασκοπεί καλά τον εαυτό του; Εδώ, μοναχοί, ο μοναχός που έχει διαπράξει παράπτωμα σκέφτεται έτσι - 'Εγώ λοιπόν έχω διαπράξει κάτι φαύλο σε κάποιο συγκεκριμένο θέμα με το σώμα. Εκείνος ο μοναχός με είδε να διαπράττω κάτι φαύλο σε κάποιο συγκεκριμένο θέμα με το σώμα. Αν εγώ δεν διέπραττα κάτι φαύλο σε κάποιο συγκεκριμένο θέμα με το σώμα, εκείνος ο μοναχός δεν θα με έβλεπε να διαπράττω κάτι φαύλο σε κάποιο συγκεκριμένο θέμα με το σώμα. Επειδή όμως εγώ έχω διαπράξει κάτι φαύλο σε κάποιο συγκεκριμένο θέμα με το σώμα, για αυτό εκείνος ο μοναχός με είδε να διαπράττω κάτι φαύλο σε κάποιο συγκεκριμένο θέμα με το σώμα. Και αφού με είδε εκείνος ο μοναχός να διαπράττω κάτι φαύλο σε κάποιο συγκεκριμένο θέμα με το σώμα, ήταν δυσареστημένος. Όντας δυσареστημένος, εκείνος ο μοναχός μου μίλησε με δυσареστημένα λόγια. Όταν μου μιλήθηκε με δυσареστημένα λόγια από εκείνον τον μοναχό, όντας έτσι, έγινα δυσареστημένος. Όντας δυσареστημένος, ανέφερα σε άλλους. Έτσι εμένα ακριβώς εκεί με κατέλαβε το σφάλμα, όπως τον φορολογούμενο με τα εμπορεύματα'. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, ο μοναχός που έχει διαπράξει παράπτωμα ανασκοπεί καλά τον εαυτό του.

«Και πώς, μοναχοί, ο μοναχός κατήγορος ανασκοπεί καλά τον εαυτό του; Εδώ, μοναχοί, ο μοναχός κατήγορος σκέφτεται έτσι - 'Αυτός ο μοναχός λοιπόν έχει διαπράξει κάτι φαύλο σε κάποιο συγκεκριμένο θέμα με το σώμα. Εγώ είδα αυτόν τον μοναχό να διαπράττει κάτι φαύλο σε κάποιο συγκεκριμένο θέμα με το σώμα. Αν αυτός ο μοναχός δεν διέπραττε κάτι φαύλο σε κάποιο συγκεκριμένο θέμα με το σώμα, εγώ δεν θα έβλεπα αυτόν τον μοναχό να διαπράττει κάτι φαύλο σε κάποιο συγκεκριμένο θέμα με το σώμα. Επειδή όμως αυτός ο μοναχός έχει διαπράξει κάτι φαύλο σε κάποιο συγκεκριμένο θέμα με το σώμα, για αυτό εγώ είδα αυτόν τον μοναχό να διαπράττει κάτι φαύλο σε κάποιο συγκεκριμένο θέμα με το σώμα. Και αφού είδα αυτόν τον μοναχό να διαπράττει κάτι φαύλο σε κάποιο συγκεκριμένο θέμα με το σώμα, έγινα δυσареστημένος. Όντας δυσареστημένος, μίλησα σε αυτόν τον μοναχό με δυσареστημένα λόγια. Όταν του μιλήθηκε με δυσареστημένα λόγια από εμένα, αυτός ο μοναχός όντας έτσι έγινε δυσареστημένος. Όντας δυσареστημένος, ανέφερε σε άλλους. Έτσι εμένα ακριβώς εκεί με κατέλαβε το σφάλμα, όπως τον φορολογούμενο με τα εμπορεύματα'. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, ο μοναχός κατήγορος ανασκοπεί καλά τον εαυτό του.

«Σε όποια νομική υπόθεση, μοναχοί, ο μοναχός που έχει διαπράξει παράπτωμα και ο μοναχός κατήγορος δεν ανασκοπούν καλά ο καθένας τον εαυτό του, σε εκείνη τη νομική υπόθεση, μοναχοί, αναμένεται ότι θα οδηγήσει σε παράταση, σε σκληρότητα, σε αγριότητα, και οι μοναχοί δεν θα διαμένουν άνετα. Σε όποια όμως νομική υπόθεση, μοναχοί, ο μοναχός που έχει διαπράξει παράπτωμα και ο μοναχός κατήγορος ανασκοπούν καλά ο καθένας τον εαυτό του, σε εκείνη τη νομική υπόθεση, μοναχοί, αναμένεται ότι δεν θα οδηγήσει σε παράταση, σε σκληρότητα, σε αγριότητα, και οι μοναχοί θα διαμένουν άνετα».

16. Τότε κάποιος βραχμάνος πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, χαιρέτησε τον Ευλογημένο. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, εκείνος ο βραχμάνος είπε στον Ευλογημένο: «Ποια άραγε, αγαπητέ Γκόταμα, είναι η αιτία, ποια η συνθήκη για την οποία μερικά όντα εδώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιούνται στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην

κόλαση;» «Εξαιτίας της συμπεριφοράς αντίθετης στη Διδασκαλία και της άδικης συμπεριφοράς, βραχμάνε, έτσι μερικά όντα εδώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιούνται στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση».

«Ποια άραγε, αγαπητέ Γκόταμα, είναι η αιτία, ποια η συνθήκη για την οποία μερικά όντα εδώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιούνται στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο;» «Εξαιτίας της συμπεριφοράς σύμφωνης με τη Διδασκαλία και της δίκαιης συμπεριφοράς, βραχμάνε, έτσι μερικά όντα εδώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιούνται στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο».

«Θαυμάσιο, αγαπητέ Γκόταμα! Θαυμάσιο, αγαπητέ Γκόταμα! Όπως, αγαπητέ Γκόταμα, κάποιος θα έστηνε όρθιο κάτι που είχε αναποδογυριστεί, ή θα αποκάλυπτε κάτι που ήταν κρυμμένο, ή θα έδειχνε τον δρόμο σε κάποιον που είχε χαθεί, ή θα κρατούσε μια λάμπα λαδιού στο σκοτάδι - 'αυτοί που έχουν μάτια θα δουν τα αντικείμενα', έτσι ακριβώς η Διδασκαλία έχει φανερωθεί από τον αξιότιμο Γκόταμα με πολλούς τρόπους. Εγώ καταφεύγω στον αξιότιμο Γκόταμα ως καταφύγιο, και στη Διδασκαλία και στην Κοινότητα των μοναχών. Ας με θεωρεί ο αξιότιμος Γκόταμα λαϊκό ακόλουθο που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής».

17. Τότε ο βραχμάνος Τζανουσσόνι πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, χαιρέτησε τον Ευλογημένο. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο βραχμάνος Τζανουσσόνι είπε στον Ευλογημένο: «Ποια άραγε, αγαπητέ Γκόταμα, είναι η αιτία, ποια η συνθήκη για την οποία μερικά όντα εδώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιούνται στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση;» «Εξαιτίας αυτού που έχει γίνει και αυτού που δεν έχει γίνει, βραχμάνε. Έτσι μερικά όντα εδώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιούνται στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση». «Και ποια, αγαπητέ Γκόταμα, είναι η αιτία, ποια η συνθήκη για την οποία μερικά όντα εδώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιούνται στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο;» «Εξαιτίας αυτού που έχει γίνει και αυτού που δεν έχει γίνει, βραχμάνε. Έτσι μερικά όντα εδώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιούνται στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο». «Εγώ δεν κατανοώ αναλυτικά το νόημα αυτού που ειπώθηκε συνοπτικά από τον αξιότιμο Γκόταμα, του οποίου το νόημα δεν αναλύθηκε αναλυτικά. Καλώς, ας μου διδάξει ο αξιότιμος Γκόταμα τη Διδασκαλία έτσι ώστε εγώ να κατανοήσω αναλυτικά το νόημα αυτού που ειπώθηκε συνοπτικά από τον αξιότιμο Γκόταμα, του οποίου το νόημα δεν αναλύθηκε αναλυτικά». «Τότε λοιπόν, βραχμάνε, άκουσε, πρόσεχε καλά· θα μιλήσω». «Ναι, αγαπητέ», απάντησε ο βραχμάνος Τζανουσσόνι στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Εδώ, βραχμάνε, κάποιος έχει κάνει κακή σωματική συμπεριφορά, δεν έχει κάνει καλή σωματική συμπεριφορά· έχει κάνει κακή λεκτική συμπεριφορά, δεν έχει κάνει καλή λεκτική συμπεριφορά· έχει κάνει κακή νοητική συμπεριφορά, δεν έχει κάνει καλή νοητική συμπεριφορά. Έτσι λοιπόν, βραχμάνε, εξαιτίας αυτού που έχει γίνει και αυτού που δεν έχει γίνει, έτσι μερικά όντα εδώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιούνται στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο

κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση. Εδώ επίσης, βραχμάνε, κάποιος έχει κάνει καλή σωματική συμπεριφορά, δεν έχει κάνει κακή σωματική συμπεριφορά· έχει κάνει καλή λεκτική συμπεριφορά, δεν έχει κάνει κακή λεκτική συμπεριφορά· έχει κάνει καλή νοητική συμπεριφορά, δεν έχει κάνει κακή νοητική συμπεριφορά. Έτσι λοιπόν, βραχμάνε, εξαιτίας αυτού που έχει γίνει και αυτού που δεν έχει γίνει, έτσι μερικά όντα εδώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιούνται στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο».

«Θαυμάσιο, αγαπητέ Γκόταμα... κ.λπ... Ας με θεωρεί ο αξιότιμος Γκόταμα λαϊκό ακόλουθο που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής».

18. Τότε ο σεβάσμιος Άναντα πήγε προς τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Στον σεβάσμιο Άναντα που καθόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος είπε αυτό: «Κατηγορηματικά, Άναντα, λέω ότι δεν πρέπει να γίνει η κακή σωματική συμπεριφορά, η κακή λεκτική συμπεριφορά, η κακή νοητική συμπεριφορά». «Αυτό, σεβάσμιε κύριε, που έχει περιγραφεί κατηγορηματικά από τον Ευλογημένο ότι δεν πρέπει να γίνει - η κακή σωματική συμπεριφορά, η κακή λεκτική συμπεριφορά, η κακή νοητική συμπεριφορά - όταν αυτό που δεν πρέπει να γίνει γίνεται, ποιος κίνδυνος αναμένεται;» «Αυτό, Άναντα, που έχει περιγραφεί κατηγορηματικά από εμένα ότι δεν πρέπει να γίνει - η κακή σωματική συμπεριφορά, η κακή λεκτική συμπεριφορά, η κακή νοητική συμπεριφορά - όταν αυτό που δεν πρέπει να γίνει γίνεται, αυτός ο κίνδυνος αναμένεται - ο ίδιος επικρίνει τον εαυτό του, οι νοήμονες αφού εξετάσουν τον επικρίνουν, διαδίδεται κακή φήμη, πεθαίνει παραπλανημένος, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση. Αυτό, Άναντα, που έχει περιγραφεί κατηγορηματικά από εμένα ότι δεν πρέπει να γίνει - η κακή σωματική συμπεριφορά, η κακή λεκτική συμπεριφορά, η κακή νοητική συμπεριφορά - όταν αυτό που δεν πρέπει να γίνει γίνεται, αυτός ο κίνδυνος αναμένεται».

«Κατηγορηματικά, Άναντα, λέω ότι πρέπει να γίνει η καλή σωματική συμπεριφορά, η καλή λεκτική συμπεριφορά, η καλή νοητική συμπεριφορά». «Αυτό, σεβάσμιε κύριε, που έχει περιγραφεί κατηγορηματικά από τον Ευλογημένο ότι πρέπει να γίνει - η καλή σωματική συμπεριφορά, η καλή λεκτική συμπεριφορά, η καλή νοητική συμπεριφορά - όταν αυτό που πρέπει να γίνει γίνεται, ποιο όφελος αναμένεται;» «Αυτό, Άναντα, που έχει περιγραφεί κατηγορηματικά από εμένα ότι πρέπει να γίνει - η καλή σωματική συμπεριφορά, η καλή λεκτική συμπεριφορά, η καλή νοητική συμπεριφορά - όταν αυτό που πρέπει να γίνει γίνεται, αυτό το όφελος αναμένεται - ο ίδιος δεν επικρίνει τον εαυτό του, οι νοήμονες αφού εξετάσουν τον επαινούν, διαδίδεται καλή φήμη, πεθαίνει χωρίς σύγχυση, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο. Αυτό, Άναντα, που έχει περιγραφεί κατηγορηματικά από εμένα ότι πρέπει να γίνει - η καλή σωματική συμπεριφορά, η καλή λεκτική συμπεριφορά, η καλή νοητική συμπεριφορά - όταν αυτό που πρέπει να γίνει γίνεται, αυτό το όφελος αναμένεται».

19. «Εγκαταλείψτε, μοναχοί, το φαύλο. Είναι δυνατόν, μοναχοί, να εγκαταλειφθεί το φαύλο. Αν, μοναχοί, δεν ήταν δυνατόν να εγκαταλειφθεί το φαύλο, δεν θα έλεγα έτσι - 'εγκαταλείψτε, μοναχοί, το φαύλο'. Επειδή όμως, μοναχοί, είναι δυνατόν να εγκαταλειφθεί το φαύλο, για αυτό λέω έτσι - 'εγκαταλείψτε, μοναχοί, το φαύλο'. Αν

πράγματι, μοναχοί, το φαύλο που έχει εγκαταλειφθεί οδηγούσε σε βλάβη και οδύνη, δεν θα έλεγα έτσι - 'εγκαταλείψτε, μοναχοί, το φαύλο'. Επειδή όμως, μοναχοί, το φαύλο που έχει εγκαταλειφθεί οδηγεί σε ευημερία και ευτυχία, για αυτό λέω έτσι - 'εγκαταλείψτε, μοναχοί, το φαύλο'.»

«Αναπτύσσετε, μοναχοί, το καλό. Είναι δυνατόν, μοναχοί, να αναπτυχθεί το καλό. Αν, μοναχοί, δεν ήταν δυνατόν να αναπτυχθεί το καλό, δεν θα έλεγα έτσι - 'αναπτύσσετε, μοναχοί, το καλό'. Επειδή όμως, μοναχοί, είναι δυνατόν να αναπτυχθεί το καλό, για αυτό λέω έτσι - 'αναπτύσσετε, μοναχοί, το καλό'. Αν πράγματι, μοναχοί, το καλό που έχει αναπτυχθεί οδηγούσε σε βλάβη και οδύνη, δεν θα έλεγα έτσι - 'αναπτύσσετε, μοναχοί, το καλό'. Επειδή όμως, μοναχοί, το καλό που έχει αναπτυχθεί οδηγεί σε ευημερία και ευτυχία, για αυτό λέω έτσι - 'αναπτύσσετε, μοναχοί, το καλό'.»

20. «Αυτά τα δύο φαινόμενα, μοναχοί, οδηγούν στη φθορά και την εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας. Ποιες δύο; Η εσφαλμένη τοποθέτηση των όρων και της φρασεολογίας, και η εσφαλμένη ερμηνεία του νοήματος. Όταν οι όροι και η φρασεολογία είναι εσφαλμένα τοποθετημένα, μοναχοί, το νόημα επίσης ερμηνεύεται εσφαλμένα. Αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα δύο φαινόμενα που οδηγούν στη φθορά και την εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας».

21. «Αυτά τα δύο φαινόμενα, μοναχοί, οδηγούν στη διάρκεια, στη μη φθορά και στη μη εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας. Ποιες δύο; Η ορθή τοποθέτηση των όρων και της φρασεολογίας, και η ορθή ερμηνεία του νοήματος. Όταν οι όροι και η φρασεολογία είναι ορθά τοποθετημένα, μοναχοί, το νόημα επίσης ερμηνεύεται ορθά. Αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα δύο φαινόμενα που οδηγούν στη διάρκεια, στη μη φθορά και στη μη εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας».

Το κεφάλαιο των νομικών υποθέσεων, δεύτερο.

3. Το κεφάλαιο για τους ανόητους

22. «Αυτοί οι δύο, μοναχοί, είναι ανόητοι. Ποιες δύο; Αυτός που δεν βλέπει το σφάλμα ως σφάλμα, και αυτός που δεν δέχεται σύμφωνα με τη Διδασκαλία από αυτόν που εξομολογείται το σφάλμα. Αυτοί λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δύο ανόητοι». «Αυτοί οι δύο, μοναχοί, είναι σοφοί. Ποιες δύο; Αυτός που βλέπει το σφάλμα ως σφάλμα, και αυτός που δέχεται σύμφωνα με τη Διδασκαλία από αυτόν που εξομολογείται το σφάλμα. Αυτοί λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δύο σοφοί».

23. «Αυτοί οι δύο, μοναχοί, συκοφαντούν τον Τατχάγκατα. Ποιες δύο; Ο κακόβουλος με μίσος μέσα του, ή ο πιστός με παρανόηση. Αυτοί λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δύο που συκοφαντούν τον Τατχάγκατα».

24. «Αυτοί οι δύο, μοναχοί, συκοφαντούν τον Τατχάγκατα. Ποιες δύο; Αυτός που παρουσιάζει το μη ειπωμένο, το μη εκφρασμένο από τον Τατχάγκατα ως ειπωμένο, εκφρασμένο από τον Τατχάγκατα, και αυτός που παρουσιάζει το ειπωμένο, το εκφρασμένο από τον Τατχάγκατα ως μη ειπωμένο, μη εκφρασμένο από τον Τατχάγκατα. Αυτοί λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δύο που συκοφαντούν τον Τατχάγκατα». «Αυτοί οι δύο, μοναχοί, δεν συκοφαντούν τον Τατχάγκατα. Ποιες δύο; Αυτός που παρουσιάζει το μη ειπωμένο, το μη εκφρασμένο από τον Τατχάγκατα ως μη ειπωμένο, μη εκφρασμένο από τον Τατχάγκατα, και αυτός που παρουσιάζει το

ειπωμένο, το εκφρασμένο από τον Τατχάγκατα ως ειπωμένο, εκφρασμένο από τον Τατχάγκατα. Αυτοί λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δύο που δεν συκοφαντούν τον Τατχάγκατα»».

25. «Αυτοί οι δύο, μοναχοί, συκοφαντούν τον Τατχάγκατα. Ποιες δύο; Αυτός που παρουσιάζει μια ομιλία με νόημα που χρειάζεται ερμηνεία ως ομιλία με ερμηνευμένο νόημα, και αυτός που παρουσιάζει μια ομιλία με ερμηνευμένο νόημα ως ομιλία με νόημα που χρειάζεται ερμηνεία. Αυτοί λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δύο που συκοφαντούν τον Τατχάγκατα».

26. «Αυτοί οι δύο, μοναχοί, δεν συκοφαντούν τον Τατχάγκατα. Ποιες δύο; Αυτός που παρουσιάζει μια ομιλία με νόημα που χρειάζεται ερμηνεία ως ομιλία με νόημα που χρειάζεται ερμηνεία, και αυτός που παρουσιάζει μια ομιλία με ερμηνευμένο νόημα ως ομιλία με ερμηνευμένο νόημα. Αυτοί λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δύο που δεν συκοφαντούν τον Τατχάγκατα».

27. «Για αυτόν που έχει συγκαλυμμένη δραστηριότητα, μοναχοί, ένας από δύο προορισμούς αναμένεται - η κόλαση ή το ζωικό βασίλειο. Για αυτόν που έχει μη συγκαλυμμένη δραστηριότητα, μοναχοί, ένας από δύο προορισμούς αναμένεται - οι θεοί ή οι άνθρωποι».

28. «Για αυτόν που έχει λανθασμένες απόψεις, μοναχοί, ένας από δύο προορισμούς αναμένεται - η κόλαση ή το ζωικό βασίλειο».

29. «Για αυτόν που έχει ορθή άποψη, μοναχοί, ένας από δύο προορισμούς αναμένεται - οι θεοί ή οι άνθρωποι».

30. «Για τον ανήθικο, μοναχοί, υπάρχουν δύο προορισμοί - η κόλαση ή το ζωικό βασίλειο. Για τον ηθικό, μοναχοί, υπάρχουν δύο προορισμοί - οι θεοί ή οι άνθρωποι».

31. «Βλέποντας δύο λόγους, μοναχοί, συχνάζω σε απομακρυσμένα καταλύματα σε δάση και βαθιά δάση. Ποιες δύο; Βλέποντας την ευχάριστη διαμονή του εαυτού μου στην παρούσα ζωή, και νιώθοντας συμπόνια για τις μελλοντικές γενιές. Βλέποντας αυτούς τους δύο λόγους, μοναχοί, συχνάζω σε απομακρυσμένα καταλύματα σε δάση και βαθιά δάση».

32. «Αυτά τα δύο, μοναχοί, είναι φαινόμενα συντελεστικά στην αληθινή γνώση. Ποιες δύο; Η νοητική ηρεμία και η διόραση. Η νοητική ηρεμία, μοναχοί, όταν αναπτυχθεί, ποιον σκοπό εκπληρώνει; Η συνείδηση αναπτύσσεται. Η συνείδηση όταν αναπτυχθεί, ποιον σκοπό εκπληρώνει; Όποια λαγνεία, αυτή εγκαταλείπεται. Η διόραση, μοναχοί, όταν αναπτυχθεί, ποιον σκοπό εκπληρώνει; Η σοφία αναπτύσσεται. Η σοφία όταν αναπτυχθεί, ποιον σκοπό εκπληρώνει; Όποια άγνοια, αυτή εγκαταλείπεται. Η συνείδηση μολυσμένη από τη λαγνεία, μοναχοί, δεν απελευθερώνεται, ή η σοφία μολυσμένη από την άγνοια δεν αναπτύσσεται. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, με τη φθίση της λαγνείας υπάρχει η απελευθέρωση του νου, με τη φθίση της άγνοιας υπάρχει η απελευθέρωση μέσω της σοφίας».

Το κεφάλαιο των αδαών, τρίτο.

4. Το κεφάλαιο για τους ομοιόφρονες

33. «Θα σας διδάξω, μοναχοί, το πεδίο του ανάρετου ατόμου και το πεδίο του ενάρετου ατόμου. Ακούστε το, προσέχετε καλά· θα μιλήσω». «Ναι, σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Και ποιο, μοναχοί, είναι το πεδίο του ανάρετου ατόμου; Ένα ανάρετο άτομο, μοναχοί, είναι αγνώμων και αχάριστο. Διότι αυτό, μοναχοί, είναι επαινετό από τους μη αγαθούς, δηλαδή η αγνωμοσύνη και η αχαριστία. Αυτό, μοναχοί, είναι ολόκληρο το πεδίο του ανάρετου ατόμου, δηλαδή η αγνωμοσύνη και η αχαριστία. Ένα ενάρετο άτομο όμως, μοναχοί, είναι ευγνώμων και ευχάριστο. Διότι αυτό, μοναχοί, είναι επαινετό από τους αγαθούς, δηλαδή η ευγνωμοσύνη και η ευχαριστία. Αυτό, μοναχοί, είναι ολόκληρο το πεδίο του ενάρετου ατόμου, δηλαδή η ευγνωμοσύνη και η ευχαριστία».

34. «Για δύο, μοναχοί, δεν λέω ότι είναι εύκολη η ανταπόδοση. Ποιων δύο; Για τη μητέρα και τον πατέρα. Ακόμη κι αν, μοναχοί, στον έναν ώμο κουβαλούσε τη μητέρα, στον άλλον ώμο κουβαλούσε τον πατέρα, με διάρκεια ζωής εκατό χρόνια, ζώντας εκατό χρόνια, και τους φρόντιζε με άλειμμα, μάλαξη, λούσιμο και τρίψιμο. Και αυτοί εκεί ακριβώς άφηναν ούρα και κόπρανα. Ούτε έτσι, μοναχοί, έχει γίνει ή ανταποδοθεί αυτό που έκαναν οι γονείς. Ακόμη κι αν, μοναχοί, σε αυτή τη μεγάλη γη πλούσια σε πολύτιμα αντικείμενα εγκαθιστούσε τους γονείς στη βασιλεία με κυριαρχία και εξουσία, ούτε έτσι, μοναχοί, έχει γίνει ή ανταποδοθεί αυτό που έκαναν οι γονείς. Για ποιο λόγο; Πολύ ωφέλιμοι, μοναχοί, είναι οι γονείς για τα παιδιά, είναι αυτοί που τα μεγαλώνουν, που τα τρέφουν, που τους δείχνουν αυτόν τον κόσμο. Όποιος όμως, μοναχοί, τους γονείς άπιστους παρακινεί, εγκαθιστά και εδραιώνει στην τελειότητα της πίστης, τους ανήθικους παρακινεί, εγκαθιστά και εδραιώνει στην τελειότητα της ηθικής, τους τσιγκούνηδες παρακινεί, εγκαθιστά και εδραιώνει στην τελειότητα της γενναιοδωρίας, τους άσοφους παρακινεί, εγκαθιστά και εδραιώνει στην τελειότητα της σοφίας, σε αυτό το βαθμό, μοναχοί, έχει γίνει και ανταποδοθεί αυτό που έκαναν οι γονείς».

35. Τότε κάποιος βραχμάνος πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, χαιρέτησε τον Ευλογημένο. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική συζήτηση... κ.λπ... Καθισμένος στο πλάι, εκείνος ο βραχμάνος είπε στον Ευλογημένο: «Τι υποστηρίζει ο αξιότιμος Γκόταμα, τι διδάσκει;» «Εγώ διδάσκω την πράξη, βραχμάνε, και διδάσκω τη μη-πράξη». «Πώς όμως ο αξιότιμος Γκόταμα διδάσκει την πράξη και τη μη-πράξη;»

«Εγώ, βραχμάνε, διδάσκω τη μη-πράξη της κακής σωματικής συμπεριφοράς, της κακής λεκτικής συμπεριφοράς, της κακής νοητικής συμπεριφοράς· διδάσκω τη μη-πράξη των πολλών ειδών κακών φαύλων νοητικών καταστάσεων. Και διδάσκω την πράξη, βραχμάνε, της καλής σωματικής συμπεριφοράς, της καλής λεκτικής συμπεριφοράς, της καλής νοητικής συμπεριφοράς· διδάσκω την πράξη των πολλών ειδών καλών νοητικών καταστάσεων. Έτσι εγώ, βραχμάνε, διδάσκω την πράξη και τη μη-πράξη».

«Θαυμάσιο, αγαπητέ Γκόταμα... κ.λπ... Ας με θεωρεί ο αξιότιμος Γκόταμα λαϊκό ακόλουθο που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής».

36. Τότε ο οικοδεσπότης Ανάθαπίντικα πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο οικοδεσπότης Ανάθαπίντικα είπε στον Ευλογημένο: «Πόσοι άραγε, σεβάσμιε κύριε,

είναι άξιοι προσφορών στον κόσμο, και πού πρέπει να δίνεται δωρεά;» «Δύο λοιπόν, οικοδεσπότη, είναι άξιοι προσφορών στον κόσμο - ο ασκούμενος και ο πέραν της άσκησης. Αυτοί λοιπόν, οικοδεσπότη, είναι οι δύο άξιοι προσφορών στον κόσμο, και εδώ πρέπει να δίνεται δωρεά».

Αυτά είπε ο Ευλογημένος. Αφού είπε αυτά, ο Καλότυχος, ο Διδάσκαλος, είπε επιπλέον αυτό:

«Ο ασκούμενος και ο πέραν της άσκησης σε αυτόν τον κόσμο, είναι άξιοι προσφορών για αυτούς που προσφέρουν θυσίες· αυτοί που έχουν γίνει ευθείς με το σώμα, με την ομιλία και με τον νου· αυτοί είναι το χωράφι για αυτούς που προσφέρουν θυσίες, εδώ το δοσμένο έχει μεγάλο καρπό».

37. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάθτι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Εκείνη την περίοδο ο σεβάσμιος Σαριπούττα διέμενε στη Σαβάθτι, στο Ανατολικό Μοναστήρι, στο μέγαρο της μητέρας του Μιγκάρα. Εκεί ο σεβάσμιος Σαριπούττα απευθύνθηκε στους μοναχούς - «Φίλοι μοναχοί». «Φίλε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον σεβάσμιο Σαριπούττα. Ο σεβάσμιος Σαριπούττα είπε αυτό - «Θα σας διδάξω, φίλοι, το άτομο με εσωτερικούς νοητικούς δεσμούς και το άτομο με εξωτερικούς νοητικούς δεσμούς. Ακούστε το, προσέχετε καλά· θα μιλήσω». «Ναι, φίλε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον σεβάσμιο Σαριπούττα. Ο σεβάσμιος Σαριπούττα είπε αυτό -

«Και ποιο, φίλοι, είναι το άτομο με εσωτερικούς νοητικούς δεσμούς; Εδώ, φίλοι, ένας μοναχός είναι ηθικός, διαμένει συγκρατημένος με την αυτοσυγκράτηση του Πάττιμοκχα, τέλειος στην καλή συμπεριφορά και στον νόμιμο τρόπο που συχνάζει, βλέποντας κίνδυνο στα ελάχιστα σφάλματα, αφού αναλάβει τους κανόνες εξάσκησης εξασκείται σε αυτούς. Αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται σε κάποια τάξη θεών. Αυτός πεθαίνοντας από εκεί είναι επιστρέφων, ερχόμενος σε αυτή την κατάσταση ύπαρξης. Αυτό ονομάζεται, φίλοι, το άτομο με εσωτερικούς νοητικούς δεσμούς που είναι επιστρέφων, ερχόμενος σε αυτή την κατάσταση ύπαρξης.

«Και ποιο, φίλοι, είναι το άτομο με εξωτερικούς νοητικούς δεσμούς; Εδώ, φίλοι, ένας μοναχός είναι ηθικός, διαμένει συγκρατημένος με την αυτοσυγκράτηση του Πάττιμοκχα, τέλειος στην καλή συμπεριφορά και στον νόμιμο τρόπο που συχνάζει, βλέποντας κίνδυνο στα ελάχιστα σφάλματα, αφού αναλάβει τους κανόνες εξάσκησης εξασκείται σε αυτούς. Αυτός έχοντας επιτύχει κάποια γαλήνια απελευθέρωση του νου διαμένει. Αυτός με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται σε κάποια τάξη θεών. Αυτός πεθαίνοντας από εκεί είναι μη-επιστρέφων, μη ερχόμενος σε αυτή την κατάσταση ύπαρξης. Αυτό ονομάζεται, φίλοι, το άτομο με εξωτερικούς νοητικούς δεσμούς που είναι μη-επιστρέφων, μη ερχόμενος σε αυτή την κατάσταση ύπαρξης.

«Επιπλέον, φίλοι, ένας μοναχός είναι ηθικός... κ.λπ... αφού αναλάβει τους κανόνες εξάσκησης εξασκείται σε αυτούς. Αυτός ασκεί για την αποστασιοποίηση από τις ηδονές, για το μη πάθος, για την παύση. Αυτός ασκεί για την αποστασιοποίηση από το γίγνεσθαι, για το μη πάθος, για την παύση. Αυτός ασκεί για την εξάλειψη της επιθυμίας. Αυτός ασκεί για την εξάλειψη της απληστίας. Αυτός με την κατάρρευση

του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται σε κάποια τάξη θεών. Αυτός πεθαίνοντας από εκεί είναι μη-επιστρέφων, μη ερχόμενος σε αυτή την κατάσταση ύπαρξης. Αυτό ονομάζεται, φίλοι, το άτομο με εξωτερικούς νοητικούς δεσμούς που είναι μη-επιστρέφων, μη ερχόμενος σε αυτή την κατάσταση ύπαρξης».

Τότε πολλές θεότητες με γαλήνια συνείδηση πλησίασαν τον Ευλογημένο· αφού πλησίασαν, απέδωσαν σεβασμό στον Ευλογημένο και στάθηκαν στο πλάι. Στεκόμενες στο πλάι, εκείνες οι θεότητες είπαν στον Ευλογημένο: «Αυτός, σεβάσμιε κύριε, ο σεβάσμιος Σαριπούττα, στο Ανατολικό Μοναστήρι, στο μέγαρο της μητέρας του Μιγκάρα, διδάσκει στους μοναχούς το άτομο με εσωτερικούς νοητικούς δεσμούς και με εξωτερικούς νοητικούς δεσμούς. Η συνέλευση, σεβάσμιε κύριε, είναι χαρούμενη. Καλό θα ήταν, σεβάσμιε κύριε, ο Ευλογημένος να πάει εκεί όπου είναι ο σεβάσμιος Σαριπούττα, από συμπόνια». Ο Ευλογημένος αποδέχθηκε με σιωπή. Τότε ο Ευλογημένος - όπως ακριβώς ένας δυνατός άνδρας θα άπλωνε το λυγισμένο χέρι του ή θα λύγιζε το απλωμένο χέρι του, ακριβώς έτσι - εξαφανίστηκε από το άλσος του Τζέτα και εμφανίστηκε στο Ανατολικό Μοναστήρι, στο μέγαρο της μητέρας του Μιγκάρα, μπροστά στον σεβάσμιο Σαριπούττα. Ο Ευλογημένος κάθισε στο προετοιμασμένο κάθισμα. Και ο σεβάσμιος Σαριπούττα, αφού απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο, κάθισε στο πλάι. Στον σεβάσμιο Σαριπούττα που καθόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Εδώ, Σαριπούττα, πολλές θεότητες με γαλήνια συνείδηση με πλησίασαν· αφού πλησίασαν, μου απέδωσαν σεβασμό και στάθηκαν στο πλάι. Στεκόμενες στο πλάι, Σαριπούττα, εκείνες οι θεότητες μου είπαν: 'Αυτός, σεβάσμιε κύριε, ο σεβάσμιος Σαριπούττα, στο Ανατολικό Μοναστήρι, στο μέγαρο της μητέρας του Μιγκάρα, διδάσκει στους μοναχούς το άτομο με εσωτερικούς νοητικούς δεσμούς και με εξωτερικούς νοητικούς δεσμούς. Η συνέλευση, σεβάσμιε κύριε, είναι χαρούμενη. Καλό θα ήταν, σεβάσμιε κύριε, ο Ευλογημένος να πάει εκεί όπου είναι ο σεβάσμιος Σαριπούττα, από συμπόνια'. Εκείνες οι θεότητες, Σαριπούττα, είτε δέκα μαζί είτε είκοσι μαζί είτε τριάντα μαζί είτε σαράντα μαζί είτε πενήντα μαζί είτε εξήντα μαζί, στέκονται σε χώρο όσο η μύτη μιας βελόνας, και δεν βλάπτουν η μία την άλλη. Μπορεί, Σαριπούττα, να σκεφτείς έτσι: 'Εκεί βέβαια η συνείδηση εκείνων των θεοτήτων έχει αναπτυχθεί με τέτοιο τρόπο που εκείνες οι θεότητες είτε δέκα μαζί είτε είκοσι μαζί είτε τριάντα μαζί είτε σαράντα μαζί είτε πενήντα μαζί είτε εξήντα μαζί, στέκονται σε χώρο όσο η μύτη μιας βελόνας και δεν βλάπτουν η μία την άλλη'. Όμως αυτό, Σαριπούττα, δεν πρέπει να θεωρείται έτσι. Εδώ ακριβώς, Σαριπούττα, η συνείδηση εκείνων των θεοτήτων έχει αναπτυχθεί με τέτοιο τρόπο που εκείνες οι θεότητες είτε δέκα μαζί... κ.λπ... και δεν βλάπτουν η μία την άλλη. Γι' αυτό, Σαριπούττα, πρέπει να εξασκείστε έτσι: 'Θα έχουμε γαλήνιες ικανότητες και γαλήνιο νου'. Έτσι πρέπει να εξασκείστε, Σαριπούττα. 'Για εσάς, Σαριπούττα, που έχετε γαλήνιες ικανότητες και γαλήνιο νου, η σωματική πράξη θα είναι γαλήνια, η λεκτική πράξη γαλήνια, η νοητική πράξη γαλήνια. Θα προσφέρουμε γαλήνια προσφορά στους συντρόφους στην άγια ζωή'. Έτσι πρέπει να εξασκείστε, Σαριπούττα. Χάθηκαν, Σαριπούττα, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές που δεν άκουσαν αυτή την επεξήγηση της Διδασκαλίας».

38. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο σεβάσμιος Μαχακατσάνα διέμενε στη Βαρανά, στην όχθη του ποταμού Μπαντασάρι. Τότε ο βραχμάνος Αραμαντάντα πλησίασε τον σεβάσμιο Μαχακατσάνα· αφού πλησίασε, χαιρέτησε τον σεβάσμιο Μαχακατσάνα.

Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο βραχμάνος Αραμαντάντα είπε στον σεβάσμιο Μαχακατσάνα: «Ποια άραγε, αξιότιμε Κατσάνα, είναι η αιτία, ποια η συνθήκη για την οποία της πολεμικής κάστας διαμάχονται με της πολεμικής κάστας, βραχμάνοι διαμάχονται με βραχμάνους, οικοδεσπότες διαμάχονται με οικοδεσπότες;» «Εξαιτίας της προσκόλλησης στο ηδονικό πάθος, της δέσμευσης, της εμπλοκής, της προδιάθεσης και της αγκίστρωσης, βραχμάνε, της πολεμικής κάστας διαμάχονται με της πολεμικής κάστας, βραχμάνοι διαμάχονται με βραχμάνους, οικοδεσπότες διαμάχονται με οικοδεσπότες».

«Και ποια, αξιότιμε Κατσάνα, είναι η αιτία, ποια η συνθήκη για την οποία ασκητές διαμάχονται με ασκητές;» «Εξαιτίας της προσκόλλησης στο πάθος για τις απόψεις, της δέσμευσης, της εμπλοκής, της προδιάθεσης και της αγκίστρωσης, βραχμάνε, ασκητές διαμάχονται με ασκητές».

«Υπάρχει όμως, αξιότιμε Κατσάνα, κάποιος στον κόσμο που έχει ξεπεράσει αυτή την προσκόλληση στο ηδονικό πάθος, τη δέσμευση, την εμπλοκή, την προδιάθεση και την αγκίστρωση, και έχει ξεπεράσει αυτή την προσκόλληση στο πάθος για τις απόψεις, τη δέσμευση, την εμπλοκή, την προδιάθεση και την αγκίστρωση;» «Υπάρχει, βραχμάνε, στον κόσμο κάποιος που έχει ξεπεράσει αυτή την προσκόλληση στο ηδονικό πάθος, τη δέσμευση, την εμπλοκή, την προδιάθεση και την αγκίστρωση, και έχει ξεπεράσει αυτή την προσκόλληση στο πάθος για τις απόψεις, τη δέσμευση, την εμπλοκή, την προδιάθεση και την αγκίστρωση».

«Και ποιος είναι αυτός, αξιότιμε Κατσάνα, στον κόσμο που έχει ξεπεράσει αυτή την προσκόλληση στο ηδονικό πάθος, τη δέσμευση, την εμπλοκή, την προδιάθεση και την αγκίστρωση, και έχει ξεπεράσει αυτή την προσκόλληση στο πάθος για τις απόψεις, τη δέσμευση, την εμπλοκή, την προδιάθεση και την αγκίστρωση;» «Υπάρχει, βραχμάνε, στις ανατολικές περιοχές μια πόλη ονόματι Σαβάτθι. Εκεί διαμένει τώρα αυτός ο Ευλογημένος, ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος. Γιατί, βραχμάνε, αυτός ο Ευλογημένος έχει ξεπεράσει αυτή την προσκόλληση στο ηδονικό πάθος, τη δέσμευση, την εμπλοκή, την προδιάθεση και την αγκίστρωση, και έχει ξεπεράσει αυτή την προσκόλληση στο πάθος για τις απόψεις, τη δέσμευση, την εμπλοκή, την προδιάθεση και την αγκίστρωση».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο βραχμάνος Αραμαντάντα σηκώθηκε από τη θέση του, τακτοποίησε τον άνω χιτώνα του πάνω από τον έναν ώμο, ακούμπησε το δεξί γόνατό του στη γη, χαιρέτησε με ενωμένες παλάμες προς την κατεύθυνση του Ευλογημένου και εξέφρασε τρεις φορές αυτόν τον εμπνευσμένο λόγο:

«Τιμή σε εκείνον τον Ευλογημένο, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, τιμή σε εκείνον τον Ευλογημένο, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, τιμή σε εκείνον τον Ευλογημένο, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο. Γιατί αυτός ο Ευλογημένος έχει ξεπεράσει αυτή την προσκόλληση στο ηδονικό πάθος, τη δέσμευση, την εμπλοκή, την προδιάθεση και την αγκίστρωση, και έχει ξεπεράσει αυτή την προσκόλληση στο πάθος για τις απόψεις, τη δέσμευση, την εμπλοκή, την προδιάθεση και την αγκίστρωση».

«Θαυμάσιο, αξιότιμε Κατσάνα, θαυμάσιο, αξιότιμε Κατσάνα! Όπως, αξιότιμε Κατσάνα, κάποιος θα έστηνε όρθιο κάτι που είχε αναποδογυριστεί, ή θα αποκάλυπτε κάτι που ήταν κρυμμένο, ή θα έδειχνε τον δρόμο σε κάποιον που είχε χαθεί, ή θα

κρατούσε μια λάμπα λαδιού στο σκοτάδι ώστε 'αυτοί που έχουν μάτια θα δουν τα αντικείμενα', έτσι ακριβώς η Διδασκαλία έχει φανερωθεί από τον αξιότιμο Κατσάνα με πολλούς τρόπους. Εγώ, αξιότιμε Κατσάνα, καταφεύγω σε εκείνον τον αξιότιμο Γκόταμα ως καταφύγιο, και στη Διδασκαλία και στην Κοινότητα των μοναχών. Ας με θεωρεί ο αξιότιμος Κατσάνα λαϊκό ακόλουθο που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής».

39. Κάποτε ο σεβάσμιος Μαχακατσάνα διέμενε στη Μαντούρα, στο δάσος Γκούντα. Τότε ο βραχμάνος Κανταράγιανα πλησίασε τον σεβάσμιο Μαχακατσάνα· αφού πλησίασε, μαζί με τον σεβάσμιο Μαχακατσάνα... κ.λπ... Καθισμένος στο πλάι, ο βραχμάνος Κανταράγιανα είπε στον σεβάσμιο Μαχακατσάνα: «Έχω ακούσει αυτό, αξιότιμε Κατσάνα, 'ο ασκητής Κατσάνα δεν αποδίδει σεβασμό σε βραχμάνους γηραιούς, ηλικιωμένους, προχωρημένης ηλικίας, που έχουν διανύσει μεγάλη περίοδο και έχουν φτάσει στο τέλος της ζωής τους, ούτε σηκώνεται όρθιος ούτε τους προσκαλεί σε κάθισμα'. Αυτό, αξιότιμε Κατσάνα, είναι αληθές; Διότι ο αξιότιμος Κατσάνα δεν αποδίδει σεβασμό σε βραχμάνους γηραιούς, ηλικιωμένους, προχωρημένης ηλικίας, που έχουν διανύσει μεγάλη περίοδο και έχουν φτάσει στο τέλος της ζωής τους, ούτε σηκώνεται όρθιος ούτε τους προσκαλεί σε κάθισμα. Αυτό, αξιότιμε Κατσάνα, δεν είναι πρέπον».

«Υπάρχει, βραχμάνε, από τον Ευλογημένο που γνωρίζει και βλέπει, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, διακηρυγμένο το επίπεδο του μεγαλύτερου και το επίπεδο του νεότερου. Ακόμη κι αν, βραχμάνε, κάποιος είναι μεγαλύτερος, ογδόντα ή ενενήντα ή εκατό ετών από τη γέννηση, αν αυτός απολαμβάνει τις ηδονές, κατοικεί στη μέση των ηδονών, καίγεται από τον πυρετό του πάθους για τις ηδονές, κατατρώνεται από ηδονικούς λογισμούς, είναι πρόθυμος στην αναζήτηση των ηδονών. Τότε αυτός ο αδαής θεωρείται ακριβώς ως μη-πρεσβύτερος. Ακόμη κι αν, βραχμάνε, κάποιος είναι νέος, νεαρός με κατάμαυρα μαλλιά, προικισμένος με ευλογημένη νεότητα, στην πρώτη περίοδο της ζωής. Αν αυτός δεν απολαμβάνει τις ηδονές, δεν κατοικεί στη μέση των ηδονών, δεν καίγεται από τον πυρετό του πάθους για τις ηδονές, δεν κατατρώνεται από ηδονικούς λογισμούς, δεν είναι πρόθυμος στην αναζήτηση των ηδονών. Τότε αυτός ο σοφός θεωρείται ακριβώς ως πρεσβύτερος».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο βραχμάνος Κανταράγιανα σηκώθηκε από τη θέση του, τακτοποίησε τον άνω χιτώνα του πάνω από τον έναν ώμο και απέδωσε σεβασμό με το κεφάλι του στα πόδια των εκατό νεαρών μοναχών: «Μεγαλύτεροι είστε εσείς, αξιότιμοι, που στέκεστε στο επίπεδο του μεγαλύτερου. Νεότεροι είμαστε εμείς, που στεκόμαστε στο επίπεδο του νεότερου».

«Θαυμάσιο, αξιότιμε Κατσάνα... κ.λπ... Ας με θεωρεί ο αξιότιμος Κατσάνα λαϊκό ακόλουθο που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής».

40. «Όταν, μοναχοί, οι κλέφτες είναι δυνατοί, οι βασιλιάδες εκείνη την περίοδο είναι αδύναμοι. Εκείνη την περίοδο, μοναχοί, δεν είναι άνετο για τον βασιλιά να εισέρχεται ή να εξέρχεται ή να επιθεωρεί τις συνοριακές περιοχές. Επίσης για τους βραχμάνους και τους οικοδεσπότες εκείνη την περίοδο δεν είναι άνετο να εισέρχονται ή να εξέρχονται ή να εξετάζουν τις εξωτερικές εργασίες. Ακριβώς έτσι, μοναχοί, όταν οι κακόβουλοι μοναχοί είναι δυνατοί, οι ευπρεπείς μοναχοί εκείνη την

περίοδο είναι αδύναμοι. Εκείνη την περίοδο, μοναχοί, οι ευπρεπείς μοναχοί σιωπηλοί, σαν σιωπηλοί, κάθονται συνεσταλμένοι εν μέσω της Κοινότητας ή μένουν στις συνοριακές περιοχές. Αυτό, μοναχοί, είναι προς βλάβη του πλήθους, προς δυστυχία του πλήθους, προς συμφορά, προς βλάβη και οδύνη θεών και ανθρώπων.

«Όταν, μοναχοί, οι βασιλιάδες είναι δυνατοί, οι κλέφτες εκείνη την περίοδο είναι αδύναμοι. Εκείνη την περίοδο, μοναχοί, είναι άνετο για τον βασιλιά να εισέρχεται ή να εξέρχεται ή να επιθεωρεί τις συνοριακές περιοχές. Επίσης για τους βραχμάνους και τους οικοδεσπότες εκείνη την περίοδο είναι άνετο να εισέρχονται ή να εξέρχονται ή να εξετάζουν τις εξωτερικές εργασίες. Ακριβώς έτσι, μοναχοί, όταν οι ευπρεπείς μοναχοί είναι δυνατοί, οι κακόβουλοι μοναχοί εκείνη την περίοδο είναι αδύναμοι. Εκείνη την περίοδο, μοναχοί, οι κακόβουλοι μοναχοί σιωπηλοί, σαν σιωπηλοί, κάθονται συνεσταλμένοι εν μέσω της Κοινότητας, ή φεύγουν εδώ κι εκεί. Αυτό, μοναχοί, είναι για την ευημερία του πλήθους, για την ευτυχία του πλήθους, για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία θεών και ανθρώπων».

41. «Εγώ, μοναχοί, δεν επαινώ τη λανθασμένη πρακτική δύο, είτε οικοδεσπότη είτε αναχωρητή. Είτε οικοδεσπότης, μοναχοί, είτε αναχωρητής που ακολουθεί λανθασμένη πρακτική, εξαιτίας της λανθασμένης πρακτικής δεν επιτυγχάνει την πραγματική μέθοδο, την καλή Διδασκαλία.

«Εγώ, μοναχοί, επαινώ την ορθή πρακτική δύο, είτε οικοδεσπότη είτε αναχωρητή. Είτε οικοδεσπότης, μοναχοί, είτε αναχωρητής που ακολουθεί ορθή πρακτική, εξαιτίας της ορθής πρακτικής επιτυγχάνει την πραγματική μέθοδο, την καλή Διδασκαλία».

42. «Εκείνοι, μοναχοί, οι μοναχοί που με παρανοημένες ομιλίες, με φρασεολογία που φαίνεται κατάλληλη, απωθούν το νόημα και τη Διδασκαλία, αυτοί, μοναχοί, οι μοναχοί ασκούνται προς βλάβη του πλήθους, προς δυστυχία του πλήθους, προς συμφορά, προς βλάβη και οδύνη θεών και ανθρώπων. Και αυτοί, μοναχοί, οι μοναχοί παράγουν πολλή αξιόμεικτη πράξη, και κάνουν αυτή την Άριστη Διδασκαλία να εξαφανιστεί.

Εκείνοι, μοναχοί, οι μοναχοί που με ορθώς ληφθείσες ομιλίες, με φρασεολογία που φαίνεται κατάλληλη, ακολουθούν το νόημα και τη Διδασκαλία, αυτοί, μοναχοί, οι μοναχοί ασκούνται για την ευημερία του πλήθους, για την ευτυχία του πλήθους, για το όφελος, την ευημερία και την ευτυχία θεών και ανθρώπων. Και αυτοί, μοναχοί, οι μοναχοί παράγουν πολλή αξιέπαινη πράξη, και διατηρούν αυτή την Άριστη Διδασκαλία».

Το κεφάλαιο της γαλήνιας συνείδησης, τέταρτο.

5. Το κεφάλαιο για τις συνελεύσεις

43. «Υπάρχουν αυτές οι δύο συνελεύσεις, μοναχοί. Ποιες δύο; Η επιπόλαιη συνέλευση και η βαθιά συνέλευση. Και ποια, μοναχοί, είναι η επιπόλαιη συνέλευση; Εδώ, μοναχοί, σε όποια συνέλευση οι μοναχοί είναι ανήσυχοι, αλαζονικοί, επιπόλαιοι, με σκληρά λόγια, με ασυγκράτητη ομιλία, επιλήσμονες, χωρίς πλήρη επίγνωση, μη αυτοσυγκεντρωμένοι, με περιπλανώμενο νου, με ασυγκράτητες ικανότητες. Αυτή ονομάζεται, μοναχοί, η επιπόλαιη συνέλευση.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η βαθιά συνέλευση; Εδώ, μοναχοί, σε όποια συνέλευση οι μοναχοί είναι μη ανήσυχοι, μη αλαζονικοί, μη επιπόλαιοι, χωρίς σκληρά λόγια, χωρίς ασυγκράτητη ομιλία, μνήμονες, με πλήρη επίγνωση, αυτοσυγκεντρωμένοι, με πλήρως εστιασμένο νου, με συγκρατημένες ικανότητες. Αυτή ονομάζεται, μοναχοί, η βαθιά συνέλευση. Αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δύο συνελεύσεις. Αυτή είναι η κορυφαία, μοναχοί, μεταξύ αυτών των δύο συνελεύσεων, δηλαδή η βαθιά συνέλευση».

44. «Υπάρχουν αυτές οι δύο συνελεύσεις, μοναχοί. Ποιες δύο; Η ελλιπής συνέλευση και η ενωμένη συνέλευση. Και ποια, μοναχοί, είναι η ελλιπής συνέλευση; Εδώ, μοναχοί, σε όποια συνέλευση οι μοναχοί φιλονικούντες, διαμαχόμενοι, εμπλεκόμενοι σε αντιδικία, διαβιούν τρυπώντας ο ένας τον άλλον με λεκτικά βέλη. Αυτή ονομάζεται, μοναχοί, η ελλιπής συνέλευση.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η ενωμένη συνέλευση; Εδώ, μοναχοί, σε όποια συνέλευση οι μοναχοί ενωμένοι, χαιρόμενοι μαζί, χωρίς να διαφωνούν, σαν γάλα και νερό, κοιτάζοντας ο ένας τον άλλον με στοργικά μάτια, διαβιούν. Αυτή ονομάζεται, μοναχοί, η ενωμένη συνέλευση. Αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δύο συνελεύσεις. Αυτή είναι η κορυφαία, μοναχοί, μεταξύ αυτών των δύο συνελεύσεων, δηλαδή η ενωμένη συνέλευση».

45. «Υπάρχουν αυτές οι δύο συνελεύσεις, μοναχοί. Ποιες δύο; Η συνέλευση χωρίς κορυφαίους και η συνέλευση με κορυφαίους. Και ποια, μοναχοί, είναι η συνέλευση χωρίς κορυφαίους; Εδώ, μοναχοί, σε όποια συνέλευση οι πρεσβύτεροι μοναχοί είναι πολυτελείς, αμελείς, προπορευόμενοι στην πτώση, έχοντας εγκαταλείψει το καθήκον της αποστασιοποίησης, δεν ξεκινούν ενεργητικότητα για την επίτευξη του μη επιτευχθέντος, για το επίτευγμα του μη αποκτηθέντος, για την πραγμάτωση του μη πραγματωμένου. Οι μελλοντικές γενιές τους ακολουθούν το παράδειγμα. Κι αυτή είναι πολυτελής, αμελής, προπορευόμενη στην πτώση, έχοντας εγκαταλείψει το καθήκον της αποστασιοποίησης, δεν ξεκινά ενεργητικότητα για την επίτευξη του μη επιτευχθέντος, για το επίτευγμα του μη αποκτηθέντος, για την πραγμάτωση του μη πραγματωμένου. Αυτή ονομάζεται, μοναχοί, η συνέλευση χωρίς κορυφαίους.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η συνέλευση με κορυφαίους; Εδώ, μοναχοί, σε όποια συνέλευση οι πρεσβύτεροι μοναχοί δεν είναι πολυτελείς, δεν είναι αμελείς, έχοντας εγκαταλείψει το καθήκον της πτώσης, προπορευόμενοι στην αποστασιοποίηση, ξεκινούν ενεργητικότητα για την επίτευξη του μη επιτευχθέντος, για το επίτευγμα του μη αποκτηθέντος, για την πραγμάτωση του μη πραγματωμένου. Οι μελλοντικές γενιές τους ακολουθούν το παράδειγμα. Κι αυτή δεν είναι πολυτελής, δεν είναι αμελής, έχοντας εγκαταλείψει το καθήκον της πτώσης, προπορευόμενη στην αποστασιοποίηση, ξεκινά ενεργητικότητα για την επίτευξη του μη επιτευχθέντος, για το επίτευγμα του μη αποκτηθέντος, για την πραγμάτωση του μη πραγματωμένου. Αυτή ονομάζεται, μοναχοί, η συνέλευση με κορυφαίους. Αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δύο συνελεύσεις. Αυτή είναι η κορυφαία, μοναχοί, μεταξύ αυτών των δύο συνελεύσεων, δηλαδή η συνέλευση με κορυφαίους».

46. «Υπάρχουν αυτές οι δύο συνελεύσεις, μοναχοί. Ποιες δύο; Η μη ευγενής συνέλευση και η ευγενής συνέλευση. Και ποια, μοναχοί, είναι η μη ευγενής συνέλευση; Εδώ, μοναχοί, σε όποια συνέλευση οι μοναχοί δεν κατανοούν όπως πραγματικά είναι: 'αυτός είναι ο υπαρξιακός πόνος', δεν κατανοούν όπως πραγματικά είναι: 'αυτή είναι η προέλευση του υπαρξιακού πόνου', δεν κατανοούν

όπως πραγματικά είναι: 'αυτή είναι η παύση του υπαρξιακού πόνου', δεν κατανοούν
όπως πραγματικά είναι: 'αυτή είναι η πρακτική που οδηγεί στην παύση του
υπαρξιακού πόνου'. Αυτή ονομάζεται, μοναχοί, η μη ευγενής συνέλευση.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η ευγενής συνέλευση; Εδώ, μοναχοί, σε όποια συνέλευση οι
μοναχοί κατανοούν όπως πραγματικά είναι: 'αυτός είναι ο υπαρξιακός πόνος',
κατανοούν όπως πραγματικά είναι: 'αυτή είναι η προέλευση του υπαρξιακού πόνου',
κατανοούν όπως πραγματικά είναι: 'αυτή είναι η παύση του υπαρξιακού πόνου',
κατανοούν όπως πραγματικά είναι: 'αυτή είναι η πρακτική που οδηγεί στην παύση
του υπαρξιακού πόνου'. Αυτή ονομάζεται, μοναχοί, η ευγενής συνέλευση. Αυτές
λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δύο συνελεύσεις. Αυτή είναι η κορυφαία, μοναχοί, μεταξύ
αυτών των δύο συνελεύσεων, δηλαδή η ευγενής συνέλευση».

47. «Υπάρχουν αυτές οι δύο συνελεύσεις, μοναχοί. Ποιες δύο; Η άχρηστη συνέλευση
και η καθαρή συνέλευση. Και ποια, μοναχοί, είναι η άχρηστη συνέλευση; Εδώ,
μοναχοί, σε όποια συνέλευση οι μοναχοί ενεργούν με προκατάληψη λόγω επιθυμίας,
ενεργούν με προκατάληψη λόγω μίσους, ενεργούν με προκατάληψη λόγω αυταπάτης,
ενεργούν με προκατάληψη λόγω φόβου. Αυτή ονομάζεται, μοναχοί, η άχρηστη
συνέλευση.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η καθαρή συνέλευση; Εδώ, μοναχοί, σε όποια συνέλευση οι
μοναχοί δεν ενεργούν με προκατάληψη λόγω επιθυμίας, δεν ενεργούν με
προκατάληψη λόγω μίσους, δεν ενεργούν με προκατάληψη λόγω αυταπάτης, δεν
ενεργούν με προκατάληψη λόγω φόβου. Αυτή ονομάζεται, μοναχοί, η καθαρή
συνέλευση. Αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δύο συνελεύσεις. Αυτή είναι η κορυφαία,
μοναχοί, μεταξύ αυτών των δύο συνελεύσεων, δηλαδή η καθαρή συνέλευση».

48. «Υπάρχουν αυτές οι δύο συνελεύσεις, μοναχοί. Ποιες δύο; Η συνέλευση που
πειθαρχήθηκε με επιβολή αλλά όχι με αντερωτήσεις, και η συνέλευση που
πειθαρχήθηκε με αντερωτήσεις αλλά όχι με επιβολή. Και ποια, μοναχοί, είναι η
συνέλευση που πειθαρχήθηκε με επιβολή αλλά όχι με αντερωτήσεις; Εδώ, μοναχοί, σε
όποια συνέλευση οι μοναχοί, όταν απαγγέλλονται εκείνες οι ομιλίες που ειπώθηκαν
από τον Τατχάγκατα, βαθιές, με βαθύ νόημα, υπερκόσμιες, συνδεδεμένες με την
κενότητα, δεν ακούν, δεν δίνουν το αυτί τους, δεν εδραιώνουν τον νου τους για την
τελική απελευθερωτική γνώση, και δεν θεωρούν ότι αυτές οι διδασκαλίες πρέπει να
μαθευτούν και να κατακτηθούν. Αλλά εκείνες οι ομιλίες που είναι φτιαγμένες από
ποιητές, ποιητικές, με περίτεχνα γράμματα, με περίτεχνες φράσεις, εξωτερικές,
ειπωμένες από μαθητές, όταν αυτές απαγγέλλονται, ακούν, δίνουν το αυτί τους,
εδραιώνουν τον νου τους για την τελική απελευθερωτική γνώση, και θεωρούν ότι
αυτές οι διδασκαλίες πρέπει να μαθευτούν και να κατακτηθούν. Και αφού εκμάθουν
αυτή τη Διδασκαλία, ούτε ρωτούν ο ένας τον άλλον ούτε εξετάζουν - 'πώς είναι
αυτό, ποιο είναι το νόημα αυτού;' Αυτοί δεν αποκαλύπτουν το μη αποκαλυμμένο, δεν
ξεκαθαρίζουν το μη ξεκαθαρισμένο, και σε πολλά φαινόμενα που προκαλούν
αβεβαιότητα δεν απομακρύνουν την αβεβαιότητα. Αυτή ονομάζεται, μοναχοί, η
συνέλευση που πειθαρχήθηκε με επιβολή αλλά όχι με αντερωτήσεις.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η συνέλευση που πειθαρχήθηκε με αντερωτήσεις αλλά όχι
με επιβολή; Εδώ, μοναχοί, σε όποια συνέλευση οι μοναχοί, όταν απαγγέλλονται
εκείνες οι ομιλίες που είναι φτιαγμένες από ποιητές, ποιητικές, με περίτεχνα
γράμματα, με περίτεχνες φράσεις, εξωτερικές, ειπωμένες από μαθητές, δεν ακούν,

δεν δίνουν το αυτί τους, δεν εδραιώνουν τον νου τους για την τελική απελευθερωτική γνώση, και δεν θεωρούν ότι αυτές οι διδασκαλίες πρέπει να μαθευτούν και να κατακτηθούν. Αλλά εκείνες οι ομιλίες που ειπώθηκαν από τον Τατχάγκατα, βαθιές, με βαθύ νόημα, υπερκόσμιες, συνδεδεμένες με την κενότητα, όταν αυτές απαγγέλλονται, ακούν, δίνουν το αυτί τους, εδραιώνουν τον νου τους για την τελική απελευθερωτική γνώση, και θεωρούν ότι αυτές οι διδασκαλίες πρέπει να μαθευτούν και να κατακτηθούν. Αυτοί, αφού εκμάθουν αυτή τη Διδασκαλία, ρωτούν ο ένας τον άλλον και εξετάζουν - 'πώς είναι αυτό, ποιο είναι το νόημα αυτού;' Αυτοί αποκαλύπτουν το μη αποκαλυμμένο, ξεκαθαρίζουν το μη ξεκαθαρισμένο, και σε πολλά φαινόμενα που προκαλούν αβεβαιότητα απομακρύνουν την αβεβαιότητα. Αυτή ονομάζεται, μοναχοί, η συνέλευση που πειθαρχήθηκε με αντερωτήσεις αλλά όχι με επιβολή. Αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δύο συνελεύσεις. Αυτή είναι η κορυφαία, μοναχοί, μεταξύ αυτών των δύο συνελεύσεων, δηλαδή η συνέλευση που πειθαρχήθηκε με αντερωτήσεις αλλά όχι με επιβολή».

49. «Υπάρχουν αυτές οι δύο συνελεύσεις, μοναχοί. Ποιες δύο; Η συνέλευση που δίνει βαρύτητα στα υλικά κέρδη αλλά όχι στην Άριστη Διδασκαλία, και η συνέλευση που δίνει βαρύτητα στην Άριστη Διδασκαλία αλλά όχι στα υλικά κέρδη. Και ποια, μοναχοί, είναι η συνέλευση που δίνει βαρύτητα στα υλικά κέρδη αλλά όχι στην Άριστη Διδασκαλία; Εδώ, μοναχοί, σε όποια συνέλευση οι μοναχοί μπροστά στους λαϊκούς με τα λευκά ρούχα επαινούν ο ένας τον άλλον - 'ο τάδε μοναχός είναι απελευθερωμένος και από τις δύο πλευρές, ο τάδε είναι απελευθερωμένος μέσω της σοφίας, ο τάδε είναι μάρτυρας του σώματος, ο τάδε έχει επιτύχει την ορθή άποψη, ο τάδε είναι απελευθερωμένος διά της πίστης, ο τάδε είναι ακόλουθος βασιζόμενος στη Διδασκαλία, ο τάδε είναι ακόλουθος βασιζόμενος στη πίστη, ο τάδε είναι ηθικός και καλού χαρακτήρα, ο τάδε είναι ανήθικος και κακόβουλου χαρακτήρα'. Αυτοί με αυτό αποκτούν υλικό κέρδος. Αυτοί, αφού αποκτήσουν εκείνο το υλικό κέρδος, το χρησιμοποιούν προσκολλημένοι, μαγεμένοι, βυθισμένοι, χωρίς να βλέπουν τον κίνδυνο, χωρίς τη σοφία της διαφυγής. Αυτή ονομάζεται, μοναχοί, η συνέλευση που δίνει βαρύτητα στα υλικά κέρδη αλλά όχι στην Άριστη Διδασκαλία.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η συνέλευση που δίνει βαρύτητα στην Άριστη Διδασκαλία αλλά όχι στα υλικά κέρδη; Εδώ, μοναχοί, σε όποια συνέλευση οι μοναχοί μπροστά στους λαϊκούς με τα λευκά ρούχα δεν επαινούν ο ένας τον άλλον - 'ο τάδε μοναχός είναι απελευθερωμένος και από τις δύο πλευρές, ο τάδε είναι απελευθερωμένος μέσω της σοφίας, ο τάδε είναι μάρτυρας του σώματος, ο τάδε έχει επιτύχει την ορθή άποψη, ο τάδε είναι απελευθερωμένος διά της πίστης, ο τάδε είναι ακόλουθος βασιζόμενος στη Διδασκαλία, ο τάδε είναι ακόλουθος βασιζόμενος στη πίστη, ο τάδε είναι ηθικός και καλού χαρακτήρα, ο τάδε είναι ανήθικος και κακόβουλου χαρακτήρα'. Αυτοί με αυτό αποκτούν υλικό κέρδος. Αυτοί, αφού αποκτήσουν εκείνο το υλικό κέρδος, το χρησιμοποιούν χωρίς προσκόλληση, χωρίς να είναι μαγεμένοι, χωρίς να είναι βυθισμένοι, βλέποντας τον κίνδυνο, με τη σοφία της διαφυγής. Αυτή ονομάζεται, μοναχοί, η συνέλευση που δίνει βαρύτητα στην Άριστη Διδασκαλία αλλά όχι στα υλικά κέρδη. Αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δύο συνελεύσεις. Αυτή είναι η κορυφαία, μοναχοί, μεταξύ αυτών των δύο συνελεύσεων, δηλαδή η συνέλευση που δίνει βαρύτητα στην Άριστη Διδασκαλία αλλά όχι στα υλικά κέρδη».

50. «Υπάρχουν αυτές οι δύο συνελεύσεις, μοναχοί. Ποιες δύο; Η άδικη συνέλευση και η δίκαιη συνέλευση. Και ποια, μοναχοί, είναι η άδικη συνέλευση; Εδώ, μοναχοί, σε όποια συνέλευση οι νομικά μη έγκυρες πράξεις διενεργούνται και οι νομικά έγκυρες πράξεις δεν διενεργούνται, οι νομικές πράξεις μη μοναστικής διαγωγής διενεργούνται και οι νομικές πράξεις μοναστικής διαγωγής δεν διενεργούνται, οι νομικά μη έγκυρες πράξεις λάμπουν και οι νομικά έγκυρες πράξεις δεν λάμπουν, οι νομικές πράξεις μη μοναστικής διαγωγής λάμπουν και οι νομικές πράξεις μοναστικής διαγωγής δεν λάμπουν. Αυτή ονομάζεται, μοναχοί, η άδικη συνέλευση.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η δίκαιη συνέλευση; Εδώ, μοναχοί, σε όποια συνέλευση οι νομικά έγκυρες πράξεις διενεργούνται και οι νομικά μη έγκυρες πράξεις δεν διενεργούνται, οι νομικές πράξεις μοναστικής διαγωγής διενεργούνται και οι νομικές πράξεις μη μοναστικής διαγωγής δεν διενεργούνται, οι νομικά έγκυρες πράξεις λάμπουν και οι νομικά μη έγκυρες πράξεις δεν λάμπουν, οι νομικές πράξεις μοναστικής διαγωγής λάμπουν και οι νομικές πράξεις μη μοναστικής διαγωγής δεν λάμπουν. Αυτή ονομάζεται, μοναχοί, η δίκαιη συνέλευση. Αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δύο συνελεύσεις. Αυτή είναι η κορυφαία, μοναχοί, μεταξύ αυτών των δύο συνελεύσεων, δηλαδή η δίκαιη συνέλευση».

51. «Υπάρχουν αυτές οι δύο συνελεύσεις, μοναχοί. Ποιες δύο; Η άδικη συνέλευση και η δίκαιη συνέλευση... κ.λπ... Αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δύο συνελεύσεις. Αυτή είναι η κορυφαία, μοναχοί, μεταξύ αυτών των δύο συνελεύσεων, δηλαδή η δίκαιη συνέλευση».

52. «Υπάρχουν αυτές οι δύο συνελεύσεις, μοναχοί. Ποιες δύο; Η συνέλευση που μιλάει για ό,τι δεν συμφωνεί με τη Διδασκαλία και η συνέλευση που μιλάει για ό,τι είναι η Διδασκαλία. Και ποια, μοναχοί, είναι η συνέλευση που μιλάει για ό,τι δεν συμφωνεί με τη Διδασκαλία; Εδώ, μοναχοί, σε όποια συνέλευση οι μοναχοί αναλαμβάνουν μια νομική υπόθεση, είτε νομικά έγκυρη είτε νομικά μη έγκυρη. Αυτοί, αφού αναλάβουν εκείνη τη νομική υπόθεση, ούτε ενημερώνουν ο ένας τον άλλον ούτε δέχονται να ενημερωθούν, ούτε πείθουν ούτε δέχονται να πειστούν. Αυτοί, με δύναμη τη μη αποδοχή ενημέρωσης, με δύναμη τη μη αποδοχή πειθούς, χωρίς διάθεση παραίτησης, εκείνη ακριβώς τη νομική υπόθεση με πείσμα και προσκόλληση, αφού προσκολληθούν, εκφράζονται - 'μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'. Αυτή ονομάζεται, μοναχοί, η συνέλευση που μιλάει για ό,τι δεν συμφωνεί με τη Διδασκαλία.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η συνέλευση που μιλάει για ό,τι είναι η Διδασκαλία; Εδώ, μοναχοί, σε όποια συνέλευση οι μοναχοί αναλαμβάνουν μια νομική υπόθεση, είτε νομικά έγκυρη είτε νομικά μη έγκυρη. Αυτοί, αφού αναλάβουν εκείνη τη νομική υπόθεση, ενημερώνουν ο ένας τον άλλον και δέχονται να ενημερωθούν, πείθουν και δέχονται να πειστούν. Αυτοί, με δύναμη την αποδοχή ενημέρωσης, με δύναμη την αποδοχή πειθούς, με διάθεση παραίτησης, δεν εκφράζονται για εκείνη ακριβώς τη νομική υπόθεση με πείσμα και προσκόλληση, αφού προσκολληθούν - 'μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο'. Αυτή ονομάζεται, μοναχοί, η συνέλευση που μιλάει για ό,τι είναι η Διδασκαλία. Αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι δύο συνελεύσεις. Αυτή είναι η κορυφαία, μοναχοί, μεταξύ αυτών των δύο συνελεύσεων, δηλαδή η συνέλευση που μιλάει για ό,τι είναι η Διδασκαλία».

Το κεφάλαιο της συνέλευσης, πέμπτο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Η επιπόλαιη, η ελλιπής, η με κορυφαίους, η ευγενής και η πικρή πέμπτη·
Η γεμάτη και η υλικών κερδών, η άδικη και η με τη μη Διδασκαλία και τη μη
νομικά έγκυρη.

Τα πρώτα πενήντα ολοκληρώθηκαν.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Tīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Ο Τριμερής Κανόνας. Ο Κανόνας των Ομιλιών. 4. Η συλλογή των αριθμημένων ομιλιών. 02. Το βιβλίο των δύο. 1. Η πρώτη πεντηκοντάδα έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org